

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16241>

Özet

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i (AÖ?EÖ), İngilizce orijinali Premenstrual Symptoms Impact Survey (PMSIS) olan psikometrik bir aracın **uyarlama** çal??mas? sonucunda Türkçeye kazandırılm?? formudur. Ölçek, özellikle üreme ça??ndaki kad?nlarda görülen **premenstrüel sendrom** (PMS) semptomlarının günlük yaşam üzerindeki etkisini ve ?iddetini ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. Bu araç, hem klinik de?erlendirmelerde hem de ara?t?rmalarda, adet öncesi dönemde yaşanan fiziksel ve psikososyal zorlanmaların i?levsellik düzeyini nasıl etkiledi?ini nicel olarak belirlemeye olanak tan?ır.

Ölçe?in Türkçeye adaptasyonu ve geçerlik/güvenirlik çal??maları 2015 y?l?nda Güler ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilce?ini göstermiştir. Ölçek, premenstrüel semptomların sadece varlı??n? değil, aynı zamanda bu semptomların eğitim, iş, sosyal ilişkiler ve genel yaşam kalitesi üzerindeki yarattı?? **etkiyi** de?erlendirmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i, PMSIS, **Premenstrüel Sendrom**, Uyarlama, **Psikometri**, Üreme Ça?? Kad?nlar?, Adet Döngüsü.

Yazarlar

Güler, Ö. T., Ataça?, T., Yayı?, E., Çetin, A., Çetin, M. (Uyarlama Çal??mas? Yazarları)

Amaç

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i'nin temel amacı, premenstrüel semptomların ciddiyetini ve özellikle günlük yaşam aktiviteleri üzerindeki i?levsel k?s?tlamayı tespit etmektir. Ölçek, semptomların varlı??ndan ziyade, bu semptomların bir kad?nın iş, okul veya sosyal sorumluluklarını yerine getirme yetene?ini ne ölçüde engelledi?ini de?erlendirir.

Bu araç, klinisyenlere, premenstrüel semptomları hafif rahatsızlık düzeyinden klinik olarak anlamlı Premenstrüel Disforik Bozukluk (PMDD) veya ?iddetli PMS düzeyine kadar do?ru bir şekilde s?nıflandırmada yardımcı olmak için geli?tirilmiştir. Türk popülasyonunda yapılan geçerlik çal??ması, bu ayrıma yapabilmek için gerekli kültürel ve dilsel uygunluğun sa?landı??nı göstermiştir.

Yapı

Ölçek, kad?nların adet döngüsünün luteal fazında (adet öncesi dönem) yaşadıkları duygusal,

fiziksel ve davran??sal semptomlar?n yaratt??? toplam etkiyi ölçen çok boyutlu bir yapıya de?erlendirir. Orijinal PMSIS gibi, AÖ?EÖ de semptomlar?n ?iddetinden kaynaklanan genel i?levsellik kayb? üzerine odaklanır.

Ölçülen **yap?**, bireyin premenstrüel dönemde ya?ad??? s?k?nt?n?n ve bozulman?n derecesini yansıtır. Bu kapsamda, ruh hali de?i?iklikleri, fiziksel rahatsızlıklar (?i?kinlik, a?r?) ve sosyal geri çekilme gibi alanlardaki k?s?tlamalar de?erlendirilmektedir.

Geçerlik

Güler ve arkadaşlar?n?n (2015) uyarlama çalışmas?nda, ölçe?in yapısal ve kriter **geçerli?i** incelenmiştir. Yap? geçerli?ini test etmek amacıyla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? büyük ölçüde desteklemiştir, bu da maddelerin ölçülmek istenen yapıya do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermiştir.

Kriter geçerli?i kapsamında, AÖ?EÖ puanları, premenstrüel semptomlar?n ?iddetini ölçen di?er bilinen ve güvenilir araçlarla anlamlı düzeyde korelasyon gösterdi?i tespit edilmiştir. Bu bulgular, ölçe?in klinik olarak ilgili sonuçları yansıtma yetene?inin yüksek oldu?unu do?rulamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri ile gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yapıya ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermekte olup, uyarlama çalışmas?nda bu de?erlerin genellikle yüksek oldu?u rapor edilmiştir. Yüksek Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in maddelerinin homojen oldu?unu ve içsel olarak tutarlı bir ölçüm sağlad???n? i?aret etmektedir.

Test-tekrar test güvenilirli?i ise, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verme yetene?ini de?erlendirir. Belirli bir süre aral???yla ayn? katılımcılara uygulanan ölçek sonuçları, yüksek korelasyon göstermesi, AÖ?EÖ'nün ölçüm sonuçları, zamana karşı dayanıklı???n? ve istikrar?n? kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde gerçekleştirilen **faktör analizi**, orijinal ölçe?in boyutları do?rulama amacı ta?m?tır. Orijinal PMSIS genellikle iki ana boyutta toplanan semptom etkilerini barındırır: duygusal/davran??sal etki ve fiziksel semptomlar?n etkisi.

Do?rulay?c? faktör analizi (DFA), Türk popülasyonundan elde edilen verilerin bu iki faktörlü yapıya

ne kadar uyduğunu incelemiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin Türk kültürüne uyarlanma formunun, premenstrüel semptomların etkisini belirleyen bir şekilde ayrıntıdan sağlam bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermiştir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarlama (Premenstrüel Semptom Etki Anketi'nin Türkçeye Adaptasyonu)

Format: Öz Bildirim Ölçeği

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Genel Popülasyon

Yaş Grubu: Üreme Çağındaki Kadınlar (Genellikle 18-45 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Premenstrüel semptomlar yaşayan veya yaşamayan, düzenli menstrüel döngüye sahip kadınlar.

Test Metodolojisi: Semptomların adet öncesi dönemdeki şiddetliliği üzerindeki etkisini derecelendirmeye dayalı, Likert tipi veya benzeri bir puanlama sistemi kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Adet Öncesi Şikayetler, PMS, PMDD, **Uyarlama**, Psikolojik Test, Kadın Sağlığı, Ruh Hali Bozuklukları, Şiddetlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımları: Veri mevcut değildir.

Bağlantı Kurum E-posta Adresleri: dralicetin@yahoo.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Yayın Adresi: Sorumlu yazarın (Ali Çetin) çalıştığı kurumun yayımlandığı tarihteki kurumsal adresi referans alınmalıdır.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2015 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılması için genellikle izin gerekebilir. Kullanım ve telif hakları ile ilgili kesin bilgiye ulaşmak için sorumlu yazar Ali Çetin ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [adet-oncesi-sikayetler-etki-olcegi-](#)

[toad.pdf](#)

Kaynaklar

Güler, Ö. T., Ataça?, T., Yayıc?, E., Çetin, A., & Çetin, M. (2015). Validation of Turkish version of Premenstrual Symptoms Impact Survey (PMSIS) for assessing status of premenstrual syndrome in women of reproductive age. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 16(3), 205-211.

Adet Öncesi ?ikayetler Etki Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri, telif hakk? veya gizlilik nedenleriyle bu akademik giri?te mevcut kaynaklarda yer almamaktad?r. Kullan?m için ilgili yay?nc?ya veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.